

Joan Mas i Vives va néixer a Maria de la Salut, un petit poble de Mallorca, el 1951. Va estudiar filologia hispànica a la Universitat de Barcelona, on vaig tenir la sort de tenir-lo un parell de cursos com a deixeble. D'aleshores ençà hem continuat una relació sovintejada i cordial, que passa per la publicació dels seus primers treballs sobre segle XIX a la revista *Randa*, per la publicació de la seva excel·lent tesi doctoral *El teatre a Mallorca a l'època romàntica*, presentada a la mateixa Universitat de Barcelona el 1984 i apareguda el 1986, premi Massó i Torrents de l'Institut d'Estudis Catalans (1985), per la codirecció de les col·leccions Marian Aguiló i Miquel dels Sants Oliver, editades per la Universitat de les Illes Balears i per les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, i per la col·laboració en una colla d'activitats comunes, des de la Universitat de les Illes Balears, des de la Societat Verdaguer i ben especialment des de la Societat Catalana de Llengua i Literatura, filial de l'Institut d'Estudis Catalans. Joan Mas no solament ha participat diverses vegades en actes organitzats per aquesta Societat, sinó que de bon començament forma part del consell de redacció de la revista *Llengua & Literatura* i darrerament va tenir una part important en les Primeres Jornades d'Intercanvi Cultural, coorganitzades a Mallorca per la Societat Catalana de Llengua i Literatura i la Societat Verdaguer.

La seva producció erudita és extensa i sòlida, i tracta fonamentalment de la literatura catalana de les Illes entre el segle XVI i el segle XX. Hi destaquen els treballs sobre el teatre a Mallorca, que l'han dut a dirigir els dos volums del *Diccionari del teatre a les Illes Balears* (2003-2006), diverses edicions crítiques molt rigoroses, publicades a "Els Nostres Clàssics" i a "Textos i estudis de cultura catalana", i comentaris aguts i penetrants sobre la literatura mallorquina contemporània, recollits en part als llibres *Domini fosc* i *Damià Huguet*. El seu tarannà conciliador i pacífic, d'altra banda, l'ha convertit en un cap excel·lent del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de les Illes Balears, i aquestes mateixes qualitats, unides a la seva catalanitat insubornable, ens han fet pensar en ell no solament com un membre qualificat de la nostra Secció –en la qual ens falta algun mallorquí resident a l'illa, d'acord amb les recomanacions que ens van venir de Presidència després del darrer canvi d'estatuts–, sinó també per l'interès que pot tenir comptar amb ell amb vista a la seu de l'Institut a Mallorca, projectada des de fa temps i que ara sembla que ha entrat en una fase definitiva, amb el suport de la nova rectora de la Universitat de les Illes Balears.

Per tot plegat, tots els membres de l'àrea d'història de la literatura de la nostra Secció vam estar d'acord que el doctor Joan Mas era el candidat més idoni per a ocupar la plaça que hem de cobrir-hi ara, i el ple de la Secció ho va ratificar fa pocs dies amb una votació unànime.

Josep Massot i Muntaner

Sessió plenària de l'IEC de 21 de gener de 2008

Joan Jofre i Torroella

La valoració d'aquest candidat pren en consideració tres apartats, segons criteris que varen ser suggerits en una reunió de la Secció:

- a. Personalitat científica,
- b. Identificació amb l'IEC
- c. Disponibilitat envers l'IEC

La personalitat científica del professor Joan Jofre està avalada per un llarg i dens currículum, del qual s'exposen els trets més importants.

El doctor Joan Jofre i Torroella, actualment és catedràtic de Microbiologia, del Departament de Microbiologia de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona.

Nascut a Girona l'1 de novembre de 1947.

Llicenciat (1971) i Doctor (1974), en Biologia, per la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona. Premi extraordinari en ambdues graduacions.

Del 1975 al 1977 va fer una estada postdoctoral al *Department of Virology and Epidemiology* del *Baylor College of Medicine*, Houston (Texas / USA).

La seva trajectòria acadèmica inclou haver estat professor agregat de Microbiologia al Departament de Microbiologia de la Facultat de Farmàcia a la *Universidad Complutense* de Madrid (1978-1979) i al Departament de Biologia de la Facultat de Ciències de la Universitat de les Illes Balears (1979-1982).

Des del 1982 fins ara és catedràtic de Microbiologia, al Departament de Microbiologia de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona.

Ha ocupat una sèrie de càrrecs de gestió acadèmica i institucionals:

- Cap del Departament de Biologia (1979-1980) i del de Microbiologia (1980-1982), i Vicedegà de la Facultat de Biologia (1983-1986), de la Universitat de les Illes Balears;
- Vicerector de Recerca i Política científica (1986-1990) i Membre del Comitè Acadèmic (1999-2003) de la Universitat de Barcelona.

La seva competència en l'àmbit de microbiologia i virologia de les aigües, objecte principal de les seves activitats de recerca, ha fet que hagi desenvolupat i desenvolupi una important activitat internacional:

1) Des del 1987, consultor de l'Organització Mundial de la Salut en contaminació microbiana d'aigües (recentment ha estat un dels experts consultats sobre la potencial importància de la via aigua en la transmissió de la grip de les aus),

2) 1994-2000 membre del *Governing Committee* del *Health Related Water Microbiology Specialist Group* de la *IWA (International Water Association)*,

3) 2000-2004, President del *Health Related Water Microbiology Specialist Group* de la *IWA*,

4) 1996-2002, President del *Working Group WG11. Technical Committee TC47. ISO (International Standardization Organization)*.

Una de les consecucions durant el seu mandat va ser el llançament al 2003 de la revista *Journal of Water and Health*, publicada conjuntament per *IWA Publishing* i l'Organització Mundial de la Salut i que en només tres anys ha estat inclosa en les llistes del *Science Citation Index* de l'*ISI / Institute for Scientific Information - Thomson*

En aquest mateix àmbit des de 1999 és membre del Comitè AEN/CTN77/SC1 *Agua*, de l'AENOR (*Asociación Española de Normalización*).

A Catalunya ha participat en diverses activitats de gestió i avaluació de la recerca:

1) 1994-1996, Membre del CONACIT (Consell d'Avaluació Científica i Tècnica) del I Pla de Recerca de la Generalitat de Catalunya,

2) 1997-2001, President de l'Associació pel Foment de la Ciència,

3) Des del 1998, Vocal de la Comissió Assessora d'Ètica per les Ciències i la Tecnologia de Catalunya,

4) 2000-2003, Membre del Consell Assessor de l'Institut Català de la Mediterrània d'Estudis i Cooperació,

5) 2001-2004, Membre del Consell d'Assessorament, Seguiment i Avaluació del II Pla de Recerca de la Generalitat de Catalunya,

6) Des del 2005, Membre del Consell de Redacció de la Societat Catalana de Biologia.

Ha estat guardonat, l'any 1998, amb la Medalla Narcís Monturiol al Mèrit Científic i Tecnològic de la Generalitat de Catalunya.

Des del 2001 és *Fellow* de l'*American Academy of Microbiology*, i des del 2003 Acadèmic de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona.

És membre de la Societat Catalana de Biologia, de la *Sociedad Española de Microbiología*, de la *Sociedad Española de Virología*, de la *American Society for Microbiology* i de la *International Water Association*.

Les seves activitats de recerca es poden agrupar en tres grans àmbits:

1) els plasmidis bacterians, tema de la seva tesi doctoral i alguns treballs posteriors,

2) la genètica d'herpesvirus, tema desenvolupat durant la seva estada postdoctoral als Estats Units,

3) la microbiologia de les aigües relacionada amb la salut, activitat que ha ocupat la seva recerca des de fa vint-i-cinc anys. Aquesta activitat està centrada especialment en la virologia d'aigües i els bacteriòfags com a indicadors de contaminació vírica i en la importància dels bacteriòfags lliures a l'aigua en la transmissió genètica horitzontal.

Els resultats d'aquesta recerca es troben en cent cinquanta cinc articles en revistes científiques internacionals (amb revisió per parells), molts dels quals en les revistes del més alt nivell de la seva especialitat com: *Journal of Bacteriology*, *Journal of Virology*, *Applied and Environmental Microbiology*, *Water Research*, *Infection and Immunity*, *Emerging and Infectious Diseases*, *Environmental Microbiology*. Totes aquestes revistes figuren entre les primeres de més impacte en el seu àmbit.

D'aquests 155 articles en revistes amb "peer review", **139** apareixen al *Science Citation Index* (ISI), amb un total de 2.395 citacions (1.364 eliminant les "self-citations"), amb un promig de 15,2 citacions per article i un índex h de 23.

Ha estat editor d'importants textos internacionals com:

- Morris R, Grabow W.O.K., Jofre J (eds), 1996. *Health Related Water Microbiology*, IWA Publishing, London.
- Morris, R. and Jofre, J. (eds) 2000. *Health Related Water Microbiology*, IWA Publishing, London.

Altre tipus de publicacions posen de manifest l'amplitud dels seus interessos, com per exemple:

- Jofre J., Parés R., 1986. Estudi d'un model per al desenvolupament de la biotecnologia a Catalunya a partir de la situació actual a l'ensenyament, la recerca i la indústria. Col·lecció Informes CIRIT nº 1.
- Jofre, J. 2007. Oportunitats relacionades amb el cicle integral de l'aigua per a les empreses de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Col·lecció Estratègia. Pla Estratègic Metropolità de Barcelona, 94 pàg.

Ha dirigit setze tesis doctorals i ha portat a terme més de 200 presentacions (orals i "posters") a congressos nacionals i internacionals i hi ha impartit 25 conferències invitades. Ha estat president de sessió a 15 Congressos internacionals, membre del Comitè organitzador de 5 Congressos Nacionals i Internacionals i President del Comitè organitzador d'un Congrés Internacional.

Ha dirigit nombrosos projectes de recerca subvencionats per agències estatals i internacionals, i empreses nacionals i estrangeres. Cal destacar la participació com a investigador responsable de cinc projectes de la Unió Europea. En tres d'ells, destinats a estudiar diferents aspectes de la potencial utilització de bacteriòfags com a indicadors de la qualitat microbiològica de l'aigua, ha actuat com a coordinador general, la qual cosa representa una gran responsabilitat i porta a terme tasques de gestió de força complexitat.

El desembre de 2006 va entrar en vigor als Estats Units d'Amèrica la norma **USEPA. 2006.- National Primary Drinking Water Regulations: Ground Water Rule; Final Rule;**

40 CFR Parts 9, 141 and 142. *Federal Register*, vol. 71, No. 216. p. 65574–65660. *Environmental Protection Agency. Washington DC* - que inclou els bacteriòfags que infecten *E. coli* com a indicadors; el mètode estàndard ISO per la determinació i quantificació d'aquests bacteriòfags va ser desenvolupat i aprovat quan Joan Jofre era el President del *Working Group WG11. Technical Committee TC47. ISO (International Standardization Organization*

És coordinador d'un Grup de Recerca Consolidat per la Generalitat de Catalunya i forma part del Centre de Referència de Biotecnologia de la Generalitat de Catalunya.

La seva identificació amb l'IEC no s'ha limitat a ser membre de la Societat Catalana de Biologia. En el portal de publicacions de l'IEC apareixen 8 publicacions en les que ha participat. Algunes encarregades pel mateix Institut:

- Jofre J., Lucena F., Matia Ll i Ribas F., 2003. “La qualitat de l'aigua de consum a Catalunya”. Institut d'Estudis Catalans. Secció de Ciències Biològiques.

Respecte a la seva disponibilitat de temps per dedicar-se a les tasques de l'IEC, si s'escau, cal fer esment que es tracta d'una persona d'una gran capacitat d'organització, que gestiona molt bé el seu temps, com han pogut comprovar tots els que han compartit tasques de recerca, de gestió o acadèmiques amb el candidat.

En definitiva es tracta d'un candidat d'un sòlid i extens currículum investigador, amb llarga experiència acadèmica i de gestió de la recerca i amb unes qualitats científiques, cíviques i humanes que justifiquen a bastament la presentació de la seva candidatura i que permeten garantir la quantitat i la qualitat de les seves eventuals aportacions a l'IEC si finalment n'arriba a ser membre.

Abel Mariné i Font

Sessió del Ple del 21 de gener de 2008

Bona tarda, Benvolguts,

Ara fem la presentació de **Jordi Vives i Puiggròs**, doctor en medicina, com a candidat per a ingressar a la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans com a membre numerari.

Jordi Vives va néixer a Barcelona el 23 d'abril de 1941. La seva vinculació més continuada la té amb l'Hospital Clínic de Barcelona, del qual ha estat durant molts anys cap del servei d'Immunologia. És metge des de l'any 1965.

Molts saben que la Immunologia, juntament amb la Genètica, és la branca de la biologia que està avui en la punta de llança del progrés d'aquesta ciència, tant des del punt de vista de la recerca de base, com aplicada a diversos aspectes de la clínica, entre ells fonamentalment els trasplantaments. Alguns Premis Nobel de Fisiologia o Medicina s'han concedit a investigadors d'aquesta especialitat, des del primer, el 1901, Atorgat a Emil von Behring, pels seus treballs sobre la diftèria. En el nostre medi el primer gran immunòleg ha estat probablement Ramon Turró, director del Laboratori Municipal del parc, i el mestre més directe d'August Pi Sunyer. Ambdós foren membres de l'Institut. Turró, quan va llegir l'any 1894 el seu discurs d'ingrés a l'Acadèmia de Medicina, ho va fer amb el tema "La inmunidad". Un immunòleg més recent a l'IEC ha estat Jordi Gras.

Jordi Vives ha tingut una bona formació en laboratoris de primera línia. Inicialment, des dels anys d'estudiant, va estar a la Clínica Mèdica A de la Facultat de Medicina i l'Hospital Clínic, dins de l'Escola d'Hematologia que portaven els doctors Agustí Pedro i Pons i Pere Farreras. No va estar-hi massa temps perquè va anar ben aviat, un any després d'acabar la carrera, a París. Aquest va ser un temps important per a la seva visió personal, mèdica, social i familiar. Va estar en un centre d'immunologia del servei de transfusions que dirigia el professor Salmon. També va iniciar una relació amb Jean Dausset que ha estat després més continuada. Fou precisament Dausset qui el va encarrilar cap a l'estudi dels grups leucocitaris i el sistema d'histocompatibilitat, abreujadament HLA. El període fou de dos anys, d'octubre de 1966 a juliol de 1968. Quan el maig francès del 68 Vives era a París. Segur que no li sap greu haver estat allí aquell mes. Dausset va guanyar el premi Nobel de medicina de 1980.

Hi ha altres estades, curtes o mitjanes, de formació exterior, però cal remarcar-ne dues. Una és l'any que va passar, de febrer de 1972 a febrer de 1973, a l'Institut d'Immunologia de Basel, que estava dirigit per Niels Jerne, que també fou premi Nobel. També cal esmentar el curs llarg, d'abril de 1982 a juliol de 1983, amb una beca de recerca a l'Institut Salk de la Jolla, Califòrnia, treballant amb el doctor Melvin Cohn. El conjunt de la seva formació a fora és de cinc anys.

Entre les seves línies de recerca personal crec que en podríem delimitar tres, i a cadascuna hi ha dedicat una pila d'anys. La primera important fou l'estudi de l'HLA, el sistema d'histocompatibilitat, que ha permès grans avenços en la pràctica de trasplantaments. Aquesta ha estat la seva atenció preferent durant deu anys.

La segona línia s'ha centrat en l'estudi de les proteïnes de membrana, importants en la comunicació intercel·lular i en la transmissió de missatges a l'interior de la cèl·lula. I des de fa alguns anys treball principalment en l'estudi de la regulació del cicle cel·lular, important en el tema concret de l'estudi de la proliferació de limfòcits i, de manera més general, en l'estudi dels mecanismes de divisió cel·lular.

Aquesta intensa activitat científica l'ha portat a guanyar el primer premi de la Fundació Uriach de Ciències de la Salut l'any 1990, i el 1993 li fou concedida la medalla Narcís Monturiol, per la seva contribució científica i tècnica en el camp de les ciències de la salut. L'abril 1996 va llegir el seu discurs d'ingrés a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, presidida aleshores pel doctor Josep Laporte, amb el tema "Ciència, tècnica i teoria en la recerca biomèdica". Després ha ocupat el càrrec de vicesecretari a la junta de govern.

Vives és professor de la facultat de medicina però sobretot metge de l'Hospital, Cap d'un servei on es fan tasques de recerca i d'assistència d'alt nivell. Allà ha creat escola, amb nombrosos deixebles i grups ja independitzats de recerca, actualment amb una projecció important dins de l'activitat global de l'Idibaps (Institut d'Investigació Biomèdica August Pi-Sunyer). En el seu currículum consten publicats 189 treballs, d'ells 138 en revistes de projecció internacional en llengua anglesa, i amb índex d'impacte reconegut. Ha estat el primer president de la Societat Catalana d'Immunologia (1981-85), també de la Societat Espanyola, i president del Congrés Europeu fet a Barcelona el 2005.

Les seves àrees aplicades de treball, dins del camp de la immunologia, són diverses, però principalment en el cas de trasplantaments, inicialment de ronyó, després més del moll d'os i en altres localitzacions. I més tard molt més en la recerca bàsica.

El seu compromís amb el país, i dins de la línia del que representa l'IEC, és ferm. És una persona poc amiga de fer-se notar, però malgrat això ha fet alguna incursió en el camp de la literatura en català, i és autor d'una novel·la "Sense miralls", editada per Columna l'any 2000.

Per tot el que he exposat, per la seva vàlua científica, per la seva identificació amb el país, crec que pot ser un excel·lent membre de la secció de Ciències Biològiques de l'IEC, i per això, en nom propi i de la secció, us demano el vostre recolzament en la propera votació. Moltes gràcies.

Presentat per Jacint Corbella a la sessió del Ple de l'IEC de 21 de gener de 2008

Paul Preston

Historiador anglès nascut a Liverpool el 1946. Doctor en història per la Universitat d'Oxford, professà a la Universitat de Reading entre 1973 i 1991 i a continuació al Queen College de la Universitat de Londres, d'on passà al London School of Economics and Political Science com a catedràtic i director del Centre Cañada Blanch per a l'estudi de la història contemporània d'Espanya de la mateixa Universitat.

El 2005 va rebre el XV Premi Internacional Ramon Llull de la Generalitat de Catalunya i de la Fundació Ramon Llull per la seva defensa de la devolució dels papers de Salamanca, actualment a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

El 2006 va rebre el X Premi Ramon Trias Fargas per *Idealistes sota les bales*, llibre que s'ha publicat el 2007, sobre els corresponsals de guerra que van treballar en el bàndol republicà, entre 1936 i 1939.

Coordina l'equip d'historiadors amb que compta la Comissió de la Veritat, constituïda a València el gener de 2001, per iniciativa d'Acció Cultural del País Valencià, per a investigar la repressió franquista al País Valencià després del descobriment al cementiri general de la ciutat de València del major fossar comú de repressaliats polítics republicans en acabar la guerra civil de 1936-1939.

El 2005 va donar a l'Institut d'Estudis Catalans una conferència en català.

Pel maig de 2004 va publicar Papers del Museu d'Història de Catalunya l'article "La venjança de Franco el justicier".

El 2006 va publicar a Editorial Base (Barcelona) en català Botxins i repressors.

El 1998 havia guanyat el premi "Así fue, la història rescatada" de Plaza & Janés amb el llibre *España en lucha*.

A més dels nombrosos pròlegs i les obres col·lectives on figura com a coordinador, sobresurten entre els seus llibres els següents, dels quals citem l'edició en espanyol, posterior a la seva edició en anglès:

- *La destrucción de la democracia en España: reforma, reacción y revolución en la Segunda República* (1978)
- *España ante la CEE y la OTAN* (1985)
- *El mundo de la democracia en España, 1969 - 1982* (1986)
- *Revolución y guerra en España, 1936 ... 1939* (1986)
- *Las derechas españolas en el siglo XX: autoritarismo, fascismo y golpismo* (1986)
- *Franco, Caudillo de España* (1994)
- *La política de la venganza: el fascismo y el militarismo en la España del siglo XX* (1997)
- *Comrades!: portraits from the Spanish Civil War* (2001)

- *Palomas de guerra; cinco mujeres marcadas por el conflicto bélico* (2001)
- *Las tres Españas del 36* (2001)
- *Amb Sebastian Balfour i altres: España y las grandes potencias en el siglo XX* (2002).
- *Juan Carlos, el rey de un pueblo* (2003)
- *La Guerra Civil: las fotos que hicieron historia, 1936-1939* (2005)

Per aquesta trajectòria professional i pera incrementar la vinculació que aquest historiador britànic ha iniciat amb la història contemporània dels Països Catalans es proposa que sigui elegit membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans, Secció Històrico-Arqueològica.

Albert BALCELLS I GONZÁLEZ

Ple de l'IEC, 21 de gener de 2008

Proposta de membre corresponent de la SHA del Dr. **Ephrem (Ernest) Compte i Roux**
Adreça: Dr. Ephrem Compte

1765 Cameo Dr.

EUGENE, Oregon 97405-5897. USA

Nascut a Badalona el 13 de juny del 1926.

Cursà la carrera eclesiàstica a Montserrat del 1952 al 1958, on hi féu de professor fins al 1966. Per a completar la llengua anglesa i els estudis superiors se n'anà, vers 1966 als EE.UU. d' Amèrica del Nord on assolí els títols universitaris:

de *Magister Artium* a la Universitat de Louisville, 1968,

i un altre *Magister Artium*, a la Princeton University el 1973;

el Doctorat en Filosofia l'obtingué a la mateixa Princeton University el 1976.

-Els seus coneixements i pràctica paleogràfica, apresos a Montserrat, li permeteren treballar, del 1975 al 1978, a l'Institute of Canon Law, U.C.L.A. de los Ángeles.

-Semblantment, a la Universitat de Berkeley, Califòrnia, on intervingué decisivament en el Catàleg de Documents i Manuscrits medievals de dret canònic i civil de la Biblioteca Apostòlica Vaticana, cedits en còpia a Saint John's Collegeville, als Estats Units.

-Ha estat professor de llengua catalana a la U.C.L.A. de Los Ángeles de 1976 a 1977.

-Ha donat conferències sobre Història de Catalunya i Història del monaquisme català en medis universitaris en general.

-Ha estat un promotor d'activitats de catalanística als EE.UU. Amb el prof. Thomas N. Bisson, corresponent nostre, han organitzat un grup d'estudis catalans entorn de la Universitat de Berkeley i a Califòrnia en general.

-A fi de proveir de llibres algunes institucions acadèmiques organitzà una llibreria, Bookstore, que, de primer, 1979 a 1989, importava llibres francesos i europeus i, després, 1989 a 1997, ho féu amb publicacions hispàniques sobretot catalanes i europees.

-De les seves publicacions, a juí del que us parla, són importants les següents:

- la col·laboració notable en la Guide to the Medieval and Renaissance Manuscripts in the Huntington Library, Baltimore, Mariland, publicada el 1989 en dos volums, on demostra els seus coneixements de paleografia, diplomàtica i història de la literatura llatina medieval.

- Influència de les escriptures de les Cancelleries franques en els documents de la Marca Hispànica, en "Primer col·loqui del Monaquisme català", vol.II, 1969, p.51-57 + 13 figures, en col·laboració amb el seu col·lega, Joan Recasens; recerca que ha interessat molt als especialistes per la perspectiva internacional que obria a la paleografia del nostre país dels segles IX a XII.

- Guillem de Miers, abat de Sant Pau de Roma i la seva obra litúrgico-monàstica, en:

"Scripta et Documenta" 10 (Litúrgica 2), Montserrat 1958, en col·laboració amb Alexandre Olivar; activitat fins ara desconeguda d'un personatge occità del segle XIV.

- Els necrològics antics de Sant Cugat del Vallès, en: "Analecta Montserratensia", 10 (1964), p.131-164; que mostren l'atracció humana i espiritual que exercia entre les classes socials més variades de la població un gran monestir nostre; estudi que preparava la que havia d'ésser la seva tesi doctoral de Princeton.

- La nostra SHA li està publicant El costumari de Sant Cugat del Vallès del monjo Pere Ferrer del 1225; del qual ja se n'han corregit proves; per la seva extensió, superior a la dels Costumaris de Cluny i de Farfa dels segles XI i XII, aquest de Sant Cugat és important per diversos aspectes: a més del litúrgic i d'observances monàstiques, per l'organització del treball, pel vestuari, pel menjar, per la producció cultural, per la música i molts altres aspectes que permeten entrar en la vida diària de gent, tant de la noblesa com del poble, atreta per l'humanisme i l'espiritualitat d'un dels més grans monestirs de la nostra pàtria.

Per aquests motius que demostren l'esforç del dr. Ephrem Ernest Compte i Roux en la difusió del bon nom de Catalunya, la SHA el proposa com a membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans.

Anscari Manuel Mundó,

Barcelona IEC, 22 de gener del 2008

Dominique de Courcelles (10-VI-1953, née Lavedrin), de nacionalitat francesa, és actualment Directora de recerca del “Centre National de la Recherche Cientifique UMR 5037 (Centre d’Études en Rhétorique, Pilosophie et Histoire des Idées) a l’École Normale Supérieure des Letres et Sciences Humaines de Lyon. La seva sòlida i brillant formació acadèmica és molt completa i abasta diverses especialitats relacionades amb la SHA, ja que inclou: un *Doctorat en Lletres i ciències humanes* (La Sorbona, 1988), de temàtica relacionada amb Catalunya ; una *Maîtrise de science et de théologie des religions*, a l’Institut Catholique de Paris (1988) ; un *Diplôme de l’École Nationale des Chartes* de París, (1980) (sota la direcció de Jacques Monfrin, amb una tesi també de temàtica catalana : *Les fêtes religieuses en Roussillon : histoire et littérature*), un *Diplôme d’Études Approfondies d’Histoire de l’Art*, (1976) i la *Maîtrise es Lettres*, de la mateixa universitat (1975). Com és fàcil de comprovar, la posterior trajectòria acadèmica de la Dra. de Courcelles fa honor a la seva completíssima formació. Ultra la seva experiència com a Conservadora del Patrimoni del Ministeri francès d’Afers Estrangers, el seu servici a la diplomàcia del seu país, i la seva etapa en l’École des Hautes Études Hispaniques –Casa de Velázquez, 1983-1986, cal destacar la vasta i variada producció acadèmica que abasta nombrosos articles i uns 16 llibres publicats o en curs de publicació *, a més de la intensa tasca editorial i d’organització de la recerca, congressos i activa participació com a professora o conferenciant convidada arreu del món. Val a dir que la Dra. de Courcelles sempre ha donat una especial rellevància a la cultura catalana en la seva visió integral de la cultura europea. Bona prova d’això, ultra les seves tesis doctorals i de llicenciatura, són els llibres dedicats a autors com Ramon Llull (l’obra del qual ha divulgat en francès), la seva traducció de la poesia d’Ausiàs March, o el seu actiu interès per Sor Isabel de Villena, etc. Voldria cridar l’atenció sobre el fet que la Dra. Courcelles, ultra col·laborar activament amb el Centre Català de la Sorbona de París, ser membre de l’AILLC, i tenir nombrosos contactes acadèmics amb universitats catalanes com la de Barcelona i la Pompeu Fabra, és membre, fa molts d’anys d’un projecte de recerca subvencionat pel Ministeri Espanyol de Cultura: «La cultura literaria medieval y moderna en la tradición manuscrita e impresa» de la Universitat de València, del qual sóc l’investigador principal, i també del projecte europeu IVITRA, ubicat en la universitat d’Alacant. Com a tal, no solament mai no ens ha negat la seva activa col·laboració, sinó que els seus importants contactes, *charme* i elegant discreció s’han demostrat crucials a l’hora d’ajudar els nostres becaris o d’organitzar activitats en centres francesos del prestigi de l’École des Chartes. Seria, doncs, de gran importància i utilitat poder comptar amb una persona del seu prestigi i categoria intel·lectual i humana, per a cobrir una plaça de membre corresponent de la SHA.

* En especial : *Les histoires des saints, la prière et la mort en Catalogne*. Paris: Publications de la Sorbonne, collection des « Textes et Documents du Centre de Recherche sur l’Espagne des XVIe et XVIIe s. de Paris III- Sorbonne Nouvelle », 1990. 140 p. ; *L’écriture dans la pensée de la mort en Catalogne*. Prix Madeleine Lenoir attribué par la Société de l’École des Chartes. Paris : Librairie Champion-Genève: Librairie Droz, collection des « Mémoires et documents de l’École des Chartes ». 1992. 558 p. ; *Le Livre du Gentil et des trois Sages*. Traduction et présentation par Dominique de Courcelles. Combas (Gard): Éditions de l’Éclat, collection « Philosophie imaginaire ». 1992. 192 p. ; *La parole risquée de Raymond Lulle entre le judaïsme, le christianisme et l’islam*. Paris: Librairie philosophique Vrin, collection « Problèmes et controverses ». Préface d’Alain de Libera. 1993. 195 p. ; *Les Cants de Mort d’Ausias*

March: l'échec de la félicité éternelle au XVe siècle. Essai introductif, traduction présentée en regard du texte catalan édité par Pere Bohigas (Barcelone, Ed. Barcino « Els Nostres Clàssics », 1952-1959). Paris: Librairie José Corti. Préface de Ruedi Imbach. 158 p.

Albert G. Hauf i Valls

Ple de l'IEC, 21 de gener de 2008

Després que el Sr. **Damià Pons i Pons** ha estat acceptat per la Secció Filològica, amb votació unànimement afirmativa, com a futur membre corresponent, em plau traslladar la proposta al ple de l'Institut.

Damià Pons, nascut a Campanet [Mallorca] (1950), es va llicenciar en Filologia Catalana a la Universitat de Barcelona per a doctorar-se més tard en aquesta especialitat. Voldria destacar diverses facetes de la seva personalitat: de docent, creador, assagista, crític literari, activista cultural.

Com a docent, ha estat catedràtic d'Institut, avui en excedència (he tingut ocasió de parlar amb antics alumnes seus que en guarden un record encomiàstic del seu pas per l'ensenyament secundari); actualment és professor habilitat de la Universitat de les Illes Balears, on s'ha fet un nom tant per la qualitat de la seva docència com de la seva investigació. En aquesta darrera línia, cal subratllar la seva activitat d'assagista i crític literari: en són mostres els llibres *Ideologia i cultura a Mallorca* (1998), *El diari "La Almudaina" en l'època de Miquel dels Sants Oliver* (1998), *Entre l'afirmació individualista i la desfeta col·lectiva* (2002), *Lectures i reflexions* (2006), *El jonc i l'aritja: País, cultura, política* (2006), com també les seves col·laboracions a les revistes *Randa*, *Estudis Baleàrics*, *Lluc*, de la qual ara és director, com abans havia participat en la creació de la revista *Latitud 39°*. Com a creador, considerat "una veu d'expressió potent i sincera", ha participat en un llibre col·lectiu, *Temptant l'equilibri* (1973) i és autor de llibres de poemes com *Teranyina*, *Exercicis per a la desintegració*, *Rastres*, *Terra d'incògnites*, *Mapa del desig* (Campos, 1977), ampliat després amb tota la seva poesia, publicada i inèdita, sota el títol *Els mapes del desig* (2001). Ell ha retratat com ningú el context del 1936: "Pensaments cremats a les xemeneies domèstiques, / lleixius rentant camises i cervells, / retalls del passat robats a la memòria de l'espai. / Totes les orelles, enemigues. Les paraules d'ahir / perseguides per les pàgines i les parets".

Damià Pons ha estat, és un dinamitzador cultural des dels llocs de responsabilitat política que ha ocupat: Conseller de Cultura i Patrimoni del Consell de Mallorca i Conseller d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, del pacte de progrés. Des dels dos càrrecs, la cultura catalana a Mallorca ha sortit altament beneficiada. I avui continua exercint aquest paper estimulador de la nostra cultura des de la Universitat i des de la direcció de la revista *Lluc*.

Entre els guardons que ha rebut, cal destacar el Premi de la Crítica Serra d'Or d'estudis literaris (2003) i l'Homenatge de reconeixement a la seva trajectòria, dins els Premis Cavall Verd (2004).

La lleialtat a l'Institut és indiscutible. Sempre s'ha mostrat obert a col·laborar amb la nostra institució. La darrera prova és la seva col·laboració en el darrer número de la nostra revista *Estudis Romànics*, amb un valuós article sobre les relacions de Miquel dels Sants Oliver amb els escriptors occitans Jasmin i Frederic Mistral. Damià Pons, a més, està disposat a prestar servei a la seu territorial de l'Institut a les Illes Balears d'imminent obertura. El seu talent, la seva capacitat de treball, el seu prestigi intel·lectual, la seva sensibilitat literària i la seva fidelitat al país en fan la persona adequada per a aital funció.

Estem convençuts que la incorporació de Damià Pons i Pons a la nostra institució en qualitat de membre corresponent, serà sens dubte beneficiosa i estimuladora per al foment de la cultura catalana a les Illes i a tot el domini de la nostra llengua.

Joan Veny

21 de gener de 2008